

**Ашық жиналыстар нысанында өткізілген қоғамдық тыңдаудың Хаттамасы
24.12.2025**

1. Аумағында қызмет жүзеге асырылатын немесе аумағына ықпал етілетін әкімшілік-аумақтық бірліктің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің (ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) әкімі аппаратының жергілікті атқарушы органының атауы:
Маңғыстау облысы Ақтау қаласының әкімдігі.
2. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбы:
«Әзірбайжан-Қазақстан Теңіз Кәбіл Жүйесі» жобасы бойынша әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін көзделген қоршаған ортаға теріс әсер ететін II санаттағы объектіге арналған жобалау құжаттамасы.
(қаралатын жобалау құжаттардың толық, нақты атауы)
3. Қоғамдық тыңдауларға шығарылатын құжаттар жіберілген қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның және облыстың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жергілікті атқарушы органының (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің (ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) әкімі аппаратының атауы.
ҚР ЭГТРМ жанындағы «Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талдау орталығы» ШЖҚ РМК.
4. Көзделіп отырған қызметтің орналасатын жері: **Оптикалық-талшықты кабель трассасы Каспий теңізінің түбімен Әзербайжанмен теңіз түбі учаскелерінің шекарасының орта сызығынан бастап, Ақтау қаласы ауданында орналасқан жағалық құдыққа (ВМН) дейін өтеді. Кабель трассасының құрлықтағы бөлігі және жерасты бетон құдығы / жағалық құдық (ВМН) Ақтау қаласы әкімшілігінің шекарасында орналасқан. Ақтау қаласының ең жақын қоныстанған аумағы (тұрғын аймағы) жоспарланып отырған жұмыстар учаскесінің шекарасынан оңтүстік бағытта 1600 метр қашықтықта орналасқан.**
(көзделіп отырған қызмет учаскесі аумағының толық, нақты мекенжайы, географиялық координаттары)

Учаскенің географиялық координаттары:

	Шығыс бойлық	Солтүстік ендік
1	51,112621	43,695912
2	51,110206	43,694039
3	51,110025	43,694162
4	51,112385	43,695992
5	51,112237	43,696236
6	51,111932	43,696674
7	51,113099	43,697045
8	51,113608	43,696222

Жүргізілетін жұмыстар кезінде ықтимал әсер ету аумағының географиялық координаттары:

	Шығыс бойлық	Солтүстік ендік
1	51,112523	43,700915
2	51,119349	43,695955
3	51,109846	43,689581
4	51,103938	43,694292

5. Көзделіп отырған қызметтің ықтимал әсеріне қатысы бар барлық әкімшілік-аумақтық бірліктердің атауы: **Қазақстан Республикасы, Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы.**
(белгіленген көзделіп отырған қызметті жүзеге асыру нәтижесінде аумағына әсер етуі мүмкін және аумағында қоғамдық тыңдаулар өткізілетін әкімшілік-аумақтық бірліктердің тізбесі)
6. Бастамашының деректемелері және байланыс деректері: **«Қазақтелеком» АҚ, Астана қаласы, Есіл ауданы, Сауран көшесі, ғимарат. 12, тел.: +77089711288, эл. мекен-жайы: tussupov.y@telecom.kz.**
(оның ішінде нақты атауы, заңды және нақты мекенжайы, БСН, телефондары, факстары, электрондық пошталары, сайттары)
7. Ықтимал әсерлер туралы есептерді әзірлеушілердің немесе стратегиялық экологиялық бағалау жөніндегі есептерді дайындау бойынша сырттан тартылған сарапшылардың немесе мемлекеттік экологиялық сараптама объектілерінің құжаттамасын әзірлеушілердің деректемелері мен байланыс деректері: **«Қазақстан Қолданбалы Экология Агенттігі» ЖШС, Алматы қ, Жібек жолы даңғылы, 157, БСН 070640001953, тел. +7 727 2341668, +7 727 2341689, +7 727 2342261, эл. поштасы: Almaty@kape.kz**
(оның ішінде нақты атауы, заңды және нақты мекенжайы, БСН, телефондары, факстары, электрондық пошталары, сайттары)
8. Қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күн, уақыт, орын қоғамдық тыңдаулардың ашық жиналысы өткізілетін күн (күндер) және уақыт:
24.12. 2025 ж., қатысушыларды тіркеу – 09:30, қоғамдық тыңдаудың басталуы – 10:00. Қоғамдық тыңдаулар Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы, 13-ші шағын аудан, 25а, "Grand Hotel Victory" МК, "Каспий" конференц-залы мекенжайы бойынша ашық жиналыс түрінде өткізілді.
- Қосылу үшін сілтеме:**
<https://zoom.us/j/2537868063?pwd=7131s5SzyWaNXUmapf5CbeeXhLZWD0.1&omn=91455913478>. Конференцияның идентификаторы: 2537868063. Қолжетімділік коды: 953833
(қатысушыларды тіркеу басталатын күн, уақыт, қоғамдық тыңдаулардың басталу және аяқталу уақыты, тыңдаулар өткізілетін орынның толық және нақты мекенжайы. Қоғамдық тыңдаулар ұзартылатын жағдайда барлық күндер көрсетіледі)
9. Бастамашы жіберген сұрату хатының көшірмесі және қоғамдық тыңдауларды өткізу шарттарын келісу туралы әкімшілік-аумақтық бірліктердің жергілікті атқарушы органдары ұсынған жауап хаттың көшірмесі осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі.
Сұрату хатының және жауап-хаттың көшірмелері осы қоғамдық тыңдау хаттамасының 1-Қосымшасында ұсынылған.
10. Қоғамдық тыңдауларға қатысушыларды тіркеу парағы осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі. **Қатысушыларды тіркеу парағы осы қоғамдық тыңдау хаттамасының 2-Қосымшасында ұсынылған.**
11. Қоғамдық тыңдаудың өткізілетіндігі жөніндегі ақпарат қазақ және орыс тілдерінде келесідей жолдармен таратылды:
- 1) **Ақпараттық жүйеде: Бірыңғай экологиялық порталда: <https://hearings.ndbecology.gov.kz>; сайтында**
- 2) жергілікті атқарушы органның (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) ресми интернет-ресурсында немесе әзірлеуші мемлекеттік органның ресми интернет-ресурсында: **Маңғыстау облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы :**
<https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau-eco/documents/1?lang=ru>
(ресми интернет-ресурстардың атауы, сілтемелер және жарияланған күні)
- 3) қоғамдық тыңдаулар басталған күнге дейін жиырма жұмыс күнінен кешіктірмей, бұқаралық ақпарат құралдарында, оның ішінде кемінде бір газетте және қатысы бар аумақтың шегінде толық немесе ішінара орналасқан тиісті әкімшілік-аумақтық

бірліктердің (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) аумағында таратылатын кемінде бір теле-немесе радиоарна арқылы бұқаралық ақпарат құралдарында:

**18 қараша 2025 жылғы №98 (13248) "Огни Мангистау" газеті (орыс тілінде).
18 қараша 2025 жылғы №90 (10490) "Маңғыстау" газеті (қазақ тілінде).
Газеттің электрондық нұсқасы осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасының 3-Қосымшасында ұсынылған.**

(газеттегі хабарландырудың атауын, нөмірін және жарияланған күнін көрсету, сондай-ақ газеттің сканерленген титулдық беті мен қоғамдық тыңдаулар өткізілетіндігі туралы хабарландыру берілген бетті қамтитын, сканерленген хабарландыруды қоса ұсыну)

«Қазақстан» РТРК АҚ Маңғыстау облыстық филиалы, 18.11.2025 ж № 01-10/505 эфирлік анықтама. Эфирлік анықтаманың электрондық нұсқасы осы қоғамдық тыңдау хаттамасының 3-Қосымшасында берілген.

(теле - немесе радиоарнаның атауын, хабарландыру жарияланған күнді көрсету, теле немесе радиоарнада жарияланған қоғамдық тыңдаулар өткізілетіндігі туралы хабарландырудың видео және аудиожазбасы бар электрондық жеткізгіш қоғамдық тыңдаулардың хаттамасына қоса тіркелуі (жариялануы) тиіс)

4) тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктердің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың, ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) аумағында мүдделі жұртшылық үшін қолжетімді орындарда дана хабарландыру. Осы қоғамдық тыңдау хаттамасына фотоматериалдар қоса беріледі.

Мәтіндік хабарландырулар Маңғыстау облысы Ақтау қаласының әкімдігінің ғимаратында орналасқан: Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы, 4 шағын аудан, 72 ғимарат. Хабарландыру тақтасындағы фотосуреттердің электрондық нұсқасы осы қоғамдық тыңдау хаттамасына 3 қосымшада ұсынылған.

12. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімдері:

Қоғамдық тыңдауларды өткізу ережесі бойынша жалпы дауыс беру арқылы Каналина Елена Владимировна хатшы ретінде сайланды. Қоғамдық тыңдаудың хатшысын сайлау туралы шешім бірауыздан қабылданды. Барлық қатысушылар «қарсы емеспіз» деп дауыс берді.

(хатшыны таңдау туралы. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың санын көрсету: "қарсы емес", "қарсы", "қалыс қалды")

Регламентті бекіту туралы Қоғамдық тыңдауды өткізу қағидасына сәйкес, жалпы дауыс беру арқылы регламент бірауыздан қабылданды (қоғамдық тыңдауға қатысушылар сан «қарсы емес» - 21 адам, «қарсы» - 0 адам, «қалыс қалғаны» - 0 адам.

(регламентті бекіту туралы. Қоғамдық қатысушылардың санын көрсету: "қарсы емес", "қарсы", "қалыс қалды")

13. Барлық тыңдалған баяндамалар туралы мәліметтер:

Қоғамдық тыңдауларды өткізу тақырыбы бойынша "ҚАПЭ" ЖШС әзірлеуші ұйымының өкілі Асқар Алмаханов баяндама жасады. «Әзірбайжан-Қазақстан Теңіз Кәбіл Жүйесі» жобасы бойынша әсер етуге экологиялық рұқсат алу шеңберінде дайындалған экологиялық құжаттама материалдары ұсынылды.

(баяндамашының тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілдігінің атауы ұйымдар)

Баяндама тақырыбы «Әзірбайжан-Қазақстан Теңіз Кәбіл Жүйесі» жобасы бойынша қоршаған ортаға теріс әсер ететін II санаттағы объектінің экологиялық құжаттамасы. Таныстырылымның жалпы беті- 21 бет, Баяндаманың жалпы беті – 8 бет.

Қоғамдық тыңдауларға ұсынылған Таныстырылым мен Баяндама осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса тіркеледі және осы хаттаманың 4 қосымшасында ұсынылған.

(баяндаманың тақырыбы, беттердің, слайдтардың, файлдардың, плакаттардың, сызбалардың саны). Қоғамдық тыңдауларға шығарылып отырған құжаттар бойынша баяндамалардың мәтіні осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі.

Баяндама осы қоғамдық тыңдау хаттамасының 4-Қосымшасында берілген.

14. Мүдделі мемлекеттік органдар мен жұртшылықтың осы Қағидаларының 18-тармағына сәйкес жазбаша нысанда ұсынылған немесе қоғамдық тыңдауларды өткізу барысында айтылған барлық ескертулер мен ұсыныстарын, әрбір ескерту және ұсыныс бойынша бастамашының жауаптары мен түсініктемелерін қамтитын жиынтық кесте. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбына мүлде қатысы жоқ ескертулер мен ұсыныстар кестеге "қоғамдық тыңдаулардың тақырыбына қатысы жоқ" деген белгімен енгізіледі.

Жиынтық кесте хаттамаға қоса беріледі.

15. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың жоба және қаралатындардың сапасы туралы пікірі (негіздемесімен), құжаттардың, тыңдалған баяндамалардың толықтығы және оларды түсінудің қолжетімділігі тұрғысынан, оларды жақсарту бойынша ұсынымдар:

Қоғамдық тыңдауға қатысушылар тарапынан жобада қарастырылған құжаттар мен баяндаманың сапасы мен толықтығы бойынша ескертпелер-болған жоқ.

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілдігінің атауы ұйымдар, пікірлер мен ұсыныстар)

Қоғамдық тыңдау қатысушылардың шешімімен бірауыздан өткізілді деп танылды.

16. Қоғамдық тыңдаулар хаттамасына шағымдану Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексіне сәйкес сот және сотқа дейінгі тәртіппен мүмкін болады.

17. Қоғамдық тыңдаудың төрағасы:

Басбаев Әсет Тойлыбайұлы (Ақтау қаласы ТКШ-ші бөлімінің бас маманы)

24.12.25

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып табылатын ұйымның атауы, қолы, күні)

18. Қоғамдық тыңдаудың хатшысы:

Каналина Елена Владимировна (Ақтау қаласы "Қазақстан Қолданбалы Экология Агенттігі" ЖШС филиалының бас бухгалтері)

24.12.25

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып табылатын ұйымның атауы, қолы, күні)

Қоғамдық тыңдаулар өткізілгенге дейін және өткізу кезінде келіп түскен ескертулер мен ұсыныстардың жиынтық кестесі

№ р/с	Қатысушылардың ескертулері мен ұсыныстары (қатысушының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)	Ескертулер мен ұсыныстарға жауаптар (жауап берушінің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және/немесе лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)	Ескерту (алынып тасталған/алынбаған ескерту немесе ұсыныс)
1			
2			

Экологиялық порталдың сайтына және қоғамдық тыңдауды өткізу кезінде мүдделі тараптар мен жұртшылықтан ескертулер мен ұсыныстар түскен жоқ.

Сұрату хатының көшірмесі

Приложение 3.1.
к Правилам проведения
общественных слушаний

Форма письма-запроса от инициатора общественных слушаний на проведение общественных слушаний в местные исполнительные органы административно-территориальных единиц (района, города)

исходящий номер: 25591747001, Дата: 17/11/2025

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

Информируем Вас о: Осуществление государственной экологической экспертизы

(наименование в соответствии с пунктом 12 настоящих Правил)

Будет осуществляться на следующей территории: Мангистауская область, Актау Г.А., г.Актау (Ближайшая населенная территория/жилая зона города Актау расположена на расстоянии 1600 метров южнее от границы участка запланированных работ.)

(территория воздействия, географические координаты участка)

Предоставляем перечень административно-территориальных единиц, на территории которых может быть оказано воздействие, и на территории которых будут проведены общественные слушания:

Предмет общественных слушаний: «Азербайджано-Казахстанская Морская Кабельная Система. Раздел охраны окружающей среды»

(тема, название общественных слушаний, предмет общественных слушаний в обязательном случае должен содержать точное наименование, место осуществления, срок намечаемой деятельности и наименование инициатора намечаемой деятельности)

Просим согласовать нижеуказанные условия проведения общественных слушаний: Мангистауская область, Актау Г.А., г.Актау, 24/12/2025 10:00

(место, дата и время начала проведения общественных слушаний)

Место проведения общественных слушаний в населенном (-ых) пункте (-ах) обосновано их ближайшим расположением к территории намечаемой деятельности (1,6 км).

Объявление о проведении общественных слушаний на казахском и русском языках будет распространено следующими способами:

Публикация на казахском языке в газете "Мангыстау". Публикация на русском языке в газете "Огни Мангыстау"; Публикация в формате бегущей строки на казахском и русском языках на телеканале "MANGYSTAY"

(наименование газеты, теле- и радиоканала, где будет размещено объявление)

Доска объявлений акимата города Актау

(расположение мест, специально предназначенных для размещения печатных объявлений (доски объявлений))

Просим также подтвердить наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний.

В соответствии с Экологическим кодексом Республики Казахстан и Правилами проведения общественных слушаний, общественные слушания проводятся под председательством представителя местного исполнительного органа соответствующей административно-территориальной единицы (района, города). Местный исполнительный орган обеспечивает видео- и аудиозапись открытого собрания общественных слушаний. Электронный носитель с видео- и аудиозаписью всего хода открытого собрания общественных слушаний с начала регистрации до закрытия общественных слушаний и подведением

Жауап хаттың көшірмесі

Приложение 3.
к Правилам проведения
общественных слушаний

Форма письма-ответа инициатору общественных слушаний от местных исполнительных органов административно-территориальных единиц (района, города) на проведение общественных слушаний

исходящий номер: 25591747001, Дата: 17/11/2025

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

«В ответ на Ваше письмо (исх. №25591747001, от 17/11/2025 (дата)) о согласовании предлагаемых Вами условий проведения общественных слушаний, сообщаем следующее:

«Согласовываем проведение общественных слушаний по предмету «Азербайджано-Казахстанская Морская Кабельная Система. Раздел охраны окружающей среды», в предлагаемую Вами 24/12/2025 10:00, Мангистауская область, Актау Г.А., г.Актау(дату, место, время начала проведения общественных слушаний)»

(к причинам несогласования относятся: место проведения не относится к территории административно-территориальных единиц, на которую может быть оказано воздействие в результате осуществления намечаемой деятельности; дата и время проведения выпадает на выходные и/или праздничные дни, нерабочее время. "Поддерживаем, предложенные Вами способы распространения объявления о проведении общественных слушаний", или "Предлагаем дополнить (заменить) следующими способами, для более эффективного информирования общественности").

«Подтверждаем наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний».

«Перечень заинтересованных государственных органов: 1, 2.»

Акционерное общество "Казакхтелеком" (БИН: 941240000193), +7(707)-555-75-99, turmkhanbet.d@telecom.kz,

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

Ашық жиналыс нысанындағы қоғамдық тыңдауларға қатысушыларды тіркеу парағы

«Әзірбайжан-Қазақстан Теңіз кабельдік Жүйесі» жобасының
Әсерлерге Экологиялық рұқсат алу жөніндегі ашық жиналыстар нысанында өткізілген
Қоғамдық тыңдау

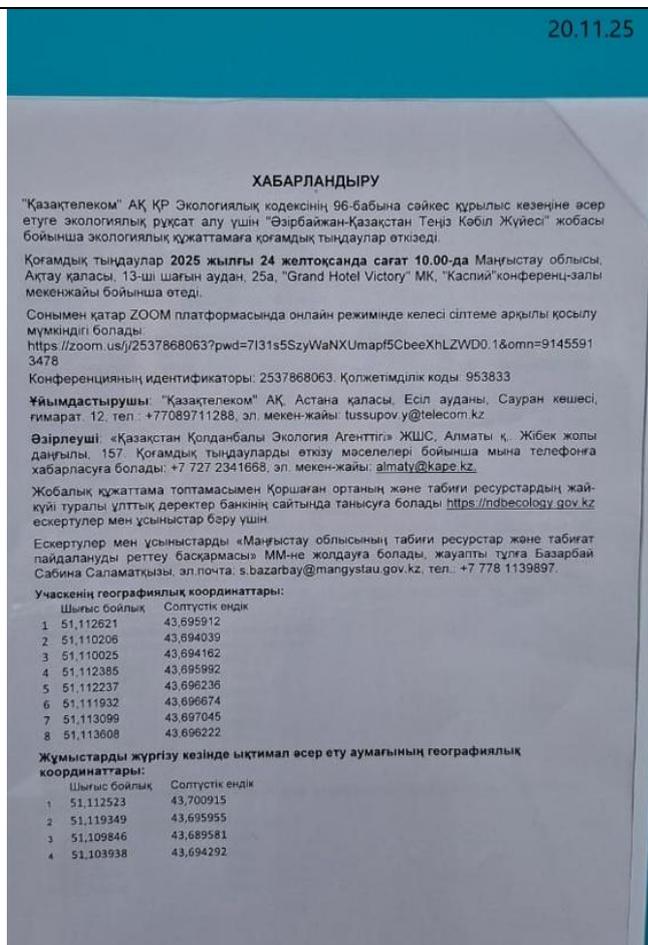
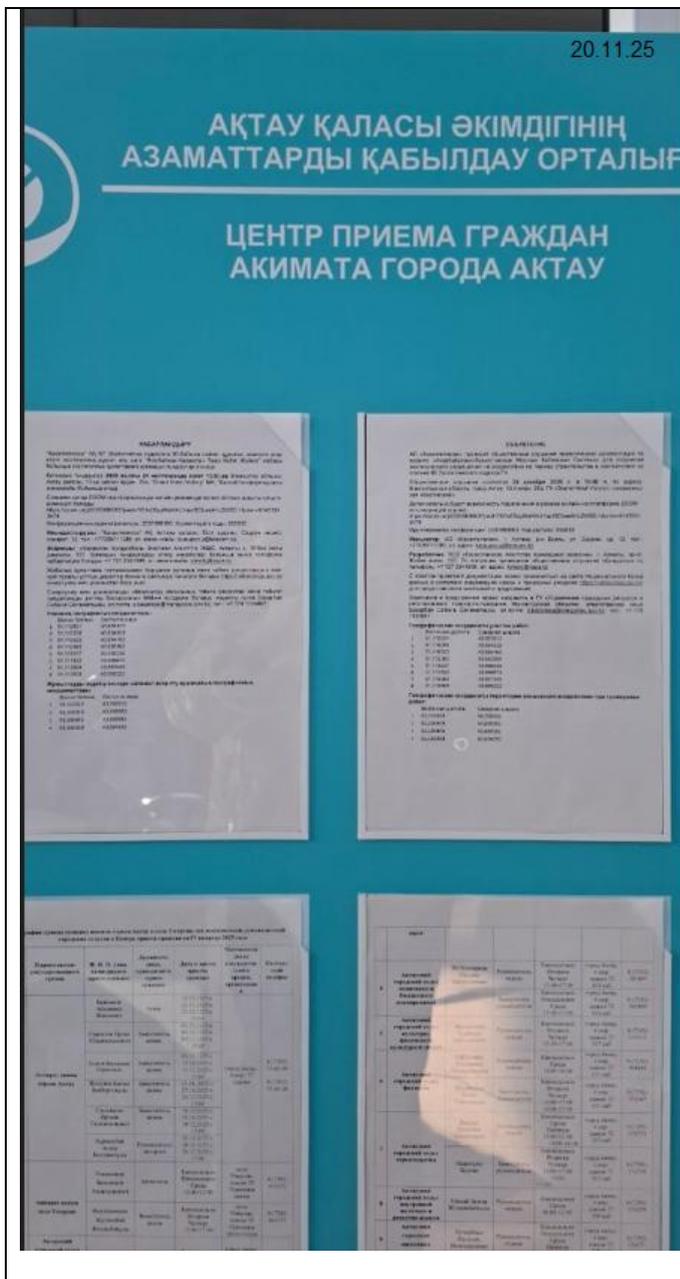
Общественные слушания открытого типа по Проекту
«Азербайджано-Казахстанская Морская Кабельная Система»
в рамках получения Экологического разрешения на воздействие

Қоғамдық тыңдауға қатысушыларды тіркеу парағы
Регистрационный лист участников общественных слушаний (24.12.2025)

№ п/п №р/с	Қатысушының аты-жөні Фамилия, имя, отчество (при его наличии) участника	Қатысушы санаты (мүдделі жұртшылықтың, жұртшылықтың, мемлекеттік органның өкілі, Бастамашы) Категория участника (представитель заинтересованной общественности, представитель государственного органа, Инициатора)	Байланыс телефон нөмірі Контактный номер телефона	Қатысу форматы (жеке немесе конференц-байланыс арқылы) Формат участия (очно или посредством конференцсвязи)	Қолы (ашық жиналысқа қатысқан жағдайда) Подпись (в случае участия на открытом собрании)
1	Алмаханов А.У.	ЖОО. КАПЗ	87477723489	жеке	Андр
2	Канаминя Е.В.	ЖОО КАПЗ.	87021123306	очно	Канаминя
3	Жақанова Н.	ТОО КАПЗ	87023293481	очно	Жақанова
4	Турмухамбет Д.	Қазақтелеком	87075557599	очно	Турмухамбет
5	Айтбаева А.	Қазақтелеком	87787088778	очно	Айтбаева
6.	Акмурзаев А.	Қазақтелеком	87012221006	очно	Акмурзаев
7	Жантөле А. Ә	ТОО КАПЗ	87017808582	очно	Жантөле
8	Басбаев Д. БТ	Г.У. "АГОЖКХ"	87075852069	кем	Басбаев
9	Чашев А.	мемлекеттік ұйым	87014808382	жеке	Чашев

10	Буров А.	житель Ақтау	87015289680	орно	Буров А.
11	Базарбаев С.С.	ЖПР РТ МО	87781132224	орно	Базарбаев С.С.
12	Сарыкүров Е.С.	Қала Тұрғыншы	8778 8498252	мере	Сарыкүров Е.С.
13	Қалымбетов Б.	Қала Тұрғыншы	87025925385	мере	Қалымбетов Б.
14	Гладкий Д.С.	житель Ақтау	87777357987	орно	Гладкий Д.С.
15	Мухамбетов Ж.И.	Житель Ақтау	87013904804	орно	Мухамбетов Ж.И.
16	Делемова Е.А.	житель Ақтау	87016050390	орно	Делемова Е.А.
17	Сидоров Н.В.	житель Ақтау	87016525635	орно	Сидоров Н.В.
18	Ахмедбаева М.А.	житель Ақтау	87784117117	орно	Ахмедбаева М.А.
19	Қосымбаев Р.А.	житель Ақтау	87014347199	орно	Қосымбаев Р.А.
20	Томасов С.И.	житель Ақтау	87014994881	орно	Томасов С.И.
21	Садретдинов А.В.	житель Ақтау	87784312513	орно	Садретдинов А.В.

Қоғамдық тыңдауларды өткізу туралы хабарландырудың орналастырылғандығы жөніндегі фотоматериалдар

ИНФОРМАЦИОННЫЙ ОТДЕЛ

С ДНЕМ ФИНАНСИСТА!

Уникал САБИРСА
В пятницу, 8 ноября, в Казань...

ЗНАЧИТЕЛЬНО руководителем управления Биылда Дүйсөбаева...

Нотариус г. Актау Берекет Д. К. РАЗЫСКВАЕТ НАСЛЕДНИКОВ...

Нотариус Тупарканского района Бигултаева Г. С. РАЗЫСКВАЕТ НАСЛЕДНИКОВ...

УТЕРЯННУЮ ПЕЧАТЬ «ИПТ» РИСТАЕВЫХ Э. С. С. (ИНП. 780335300021) СЧИТАТЬ НЕДЕЙСТВИТЕЛЬНОЙ.

Земит АИП
В рамках международного конгресса «Ассоциация»...

КЛИНИКА со ЗНАКОМ ОТЛИЧИЯ

ПРОСРОДИТ Платина №2 Астана — это многопрофильная клиника...

РАЗМЕЩЕНИЕ РЕКЛАМЫ на страницах областной общественно-политической газеты «Оган Мангистау»...

АО «Оганмангайгаз» СООБЩАЕТ, что на территории дождевой канализации...

в связи с проведением работ по ремонту объектов «Сторожинское»...

АО «Казхателеком» ПРОВОДИТ ОБЩЕСТВЕННЫЕ СЛУШАНИЯ

экологической документации по проекту «Азербайджано-Казхатстанская Морская Кабельная Система»...

Общественные слушания состоятся 24 декабря 2025 г. в 10.00 ч. по адресу: Мангистауская область, город Актау, 13 мкр., 25а, ГК «Grand Hotel Victory»...

Разработчик: ТОО «Казхатстанское Агентство прикладной экологии». Алматы, пр-т. Жибек жолы, 157. По вопросам проведения общественных слушаний обращаться по телефону +7727 2341668...

Geographical coordinates table with columns: Восточная долгота, Северная широта. Rows 1-8.

Geographical coordinates table for territory with columns: Восточная долгота, Северная широта. Rows 1-4.

Товарищество с ограниченной ответственностью «Ремонто-экологическое предприятие» (ТОО «РЕЭ») УВЕДОМЛЯЕТ собственников квартир...

«Смирновы» — №36, 37, 39 о прекращении выше названных многоквартирных жилых домов в обслуживании с 01.12.2025 года.

Subscription advertisement for Mangystau Media 2026. Includes QR codes, contact info, and a stack of newspapers.

АО «Казхаттелеком» ПРОВОДИТ ОБЩЕСТВЕННЫЕ СЛУШАНИЯ

экологической документации по проекту «Азербайджано-Казхатстанская Морская Кабельная Система» для получения экологического разрешения на воздействие на период строительства в соответствии со статьей 96 Экологического кодекса РК.

Общественные слушания состоятся 24 декабря 2025 г. в 10.00 ч. по адресу: Мангистауская область, город Актау, 13 мкр., 25а, ГК «Grand Hotel Victory»...

Дополнительно будет возможность подключения в режиме онлайн на платформе Zoom по следующей ссылке: https://zoom.us/j/2537868063?pwd=7131s5SzyWanXUmapf5CbeeXhLZWD0.1&omn=91455913478.

Идентификатор конференции: 2537868063. Код доступа: 953833.

Инициатор: АО «Казхаттелеком», г. Астана, р-н Есиль, ул. Сауран, зд. 12, тел. +7 707 555 7599, эл. адрес: turkumhambet.d@telecom.kz.

Разработчик: ТОО «Казхатстанское Агентство прикладной экологии», г. Алматы, пр-кт. Жибек жолы, 157. По вопросам проведения общественных слушаний обращаться по телефону +7727 2341668, эл. адрес: Almaty@kape.kz.

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на сайте Национального банка данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов https://ndbecology.gov.kz для предоставления замечаний и предложений.

Замечания и предложения можно направить в ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Мангистауской области», ответственное лицо Базарбай Сабина Саламаткызы, эл. почта: s.bazarbay@mangystau.gov.kz, тел. +7778 1139897.

Географические координаты участка работ:

Geographical coordinates table with columns: Восточная долгота, Северная широта. Rows 1-8.

Географические координаты территории возможного воздействия при проведении работ:

Geographical coordinates table with columns: Восточная долгота, Северная широта. Rows 1-4.

ЭФИРНАЯ СПРАВКА

Мангистауский областной филиал АО «РТРК «Казахстан» подтверждает, что 18 по 20 ноября 2025 года будет оказана услуга для ТОО «Казахстанское Агентство Прикладной Экологии» по размещению в эфире телеканала «MANGYSTAU» объявления в рубрике «Бегущая строка» на казахском и на русском языке (с выходами 20-25 раз в день). Согласно договору №040 от 21.04.2025 г.

Текст каз: «КАЗАХТЕЛЕКОМ» АҚ 2025 ЖЫЛҒЫ 24 ЖЕЛТОҚСАНДА САҒАТ 10:00-ДЕ ҚҰРЫЛЫС КЕЗЕҢІНДЕ ҚОРШАҒАН ОРТАҒА ӨСЕР ЕТУІ ЖӘНЕ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ РҰҚСАТ АЛУ ҮШІН «ӘЗЕРБАЙЖАН-ҚАЗАҚСТАН ТЕНІЗ КАБЕЛЬДІК ЖҮЙЕСІ» ЖОБАСЫ БОЙЫНША ЭКОЛОГИЯЛЫҚ КҰЖАТТАМАНЫҢ ҚОҒАМДЫҚ ТЫНДАУЛАРЫ ӨТЕТІНІН ХАБАРЛАЙДЫ. ӨТЕТІН ОРНЫ: МАНҒЫСТАУ ОБЛЫСЫ, АҚТАУ ҚАЛАСЫ, 13-Ш/А, 25 «А», «GRAND HOTEL VICTORY» МК, «КАСПИЙ» КОНФЕРЕНЦ-ЗАЛЫ. СОНЫМЕН ҚАТАР ZOOM ПЛАТФОРМАСЫНДА ОНЛАЙН РЕЖИМІ АРҚЫЛЫ ҚОСЫЛУ МҮМКІНДІГІ БОЛАДЫ. СҰРАҚТАР БОЙЫНША: ТЕЛ.: +7 (727) 234 16 68, ALMATY@KARE.KZ ЖОБАЛЫҚ КҰЖАТТАМА ТОПТАМАСЫМЕН ҚОРШАҒАН ОРТАНЫҢ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСАРДЫҢ ЖАЙ-КҮЙІ ТУРАЛЫ ҰЛТТЫҚ ДЕРЕКТЕР БАНКІНІҢ САЙТЫНДА ТАНЫСУҒА БОЛАДЫ [HTTPS://NDVESOLOGY.GOV.KZ](https://ndvesology.gov.kz) ЕСКЕРТУЛЕР МЕН УСЫНЫСТАР БЕРУ ҮШІН «МАНҒЫСТАУ ОБЛЫСЫНЫҢ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР ЖӘНЕ ТАБИҒАТ ПАЙДАЛАНУДЫ РЕТТЕУ БАСҚАРМАСЫ» ММ-НЕ ЖОЛДАУҒА БОЛАДЫ, ЖАУАПТЫ ТҮЛҒА БАЗАРБАЙ САБИНА САЛАМАТҚЫЗЫ, ЭЛ.ПОЧТА: S.BAZARBAY@MANGYSTAU.GOV.KZ ТЕЛ.: +7 (778) 113 98 97 (КР Өңірлік даму министрінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің 08.08.1997 жылғы № 0006048 лицензиясы)

Текст рус: АО «КАЗАХТЕЛЕКОМ» СООБЩАЕТ, ЧТО 24 ДЕКАБРЯ 2025 Г. В 10:00 Ч. СОСТОЯТСЯ ОБЩЕСТВЕННЫЕ СЛУШАНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ ДОКУМЕНТАЦИИ ПО ПРОЕКТУ «АЗЕРБАЙДЖАНО-КАЗАХСТАНСКАЯ МОРСКАЯ КАБЕЛЬНАЯ СИСТЕМА» ДЛЯ ПОЛУЧЕНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РАЗРЕШЕНИЯ НА ВОЗДЕЙСТВИЕ НА ПЕРИОД СТРОИТЕЛЬСТВА. МЕСТО ПРОВЕДЕНИЯ: МАНГИСТАУСКАЯ ОБЛАСТЬ, ГОРОД АҚТАУ, 13-Й МКРН, 25 «А», ГК «GRAND HOTEL VICTORY», КОНФЕРЕНЦ-ЗАЛ «КАСПИЙСКИЙ». ТАКЖЕ ПРЕДУСМОТРЕНА ВОЗМОЖНОСТЬ УЧАСТИЯ В РЕЖИМЕ ОНЛАЙН НА ПЛАТФОРМЕ ZOOM. КОНТАКТНАЯ ИНФОРМАЦИЯ ПО ВОПРОСАМ: ТЕЛ.: +7 (727) 234 16 68, ALMATY@KARE.KZ С ПАКЕТОМ ПРОЕКТНОЙ ДОКУМЕНТАЦИИ МОЖНО ОЗНАКОМИТЬСЯ НА САЙТЕ НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА ДАННЫХ О СОСТОЯНИИ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ [HTTPS://NDVESOLOGY.GOV.KZ](https://ndvesology.gov.kz) ДЛЯ ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ ЗАМЕЧАНИЙ И ПРЕДЛОЖЕНИЙ. ЗАМЕЧАНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ МОЖНО НАПРАВЛЯТЬ В ГУ «УПРАВЛЕНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ И РЕГУЛИРОВАНИЯ ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ МАНГИСТАУСКОЙ ОБЛАСТИ», ОТВЕТСТВЕННОЕ ЛИЦО БАЗАРБАЙ САБИНА САЛАМАТҚЫЗЫ, ЭЛ.ПОЧТА: S.BAZARBAY@MANGYSTAU.GOV.KZ, ТЕЛ.: +7 (778) 113 98 97. (Лицензия №0006048 от 08.08.1997 года, Комитет по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства. Министерство регионального развития РК)

Директор

Н.К. Окуов

Ответственный за эфир:
Рекламный менеджер:

С. Бисекенова
Г. Габитқызы

ТАНЫСТЫРЫЛЫМ

«Әзірбайжан-Қазақстан Теңіз Кабельдік Жүйесі» жобасы

Әсер етуге Экологиялық рұқсат алу жөніндегі ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУ

2025 жыл

ӘСЕРЛЕРГЕ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ РҰҚСАТ АЛУҒА АРНАЛҒАН ҚҰЖАТТАР

Экологиялық рұқсаттарды беру, қоршаған ортаға әсер ету туралы декларацияны ұсыну ережелеріне, сондай-ақ әсер етуге экологиялық рұқсат бланкілерінің нысандарына және оларды толтыру тәртібіне сәйкес (№ 319 бұйрық, 2021 ж.) **Әсер етуге экологиялық рұқсат (ЭЭР)** алу үшін Сараптамаға келесілерден тұратын құжаттар топтамасы дайындалды және ұсынылды:

- Әсер етуге экологиялық рұқсат алуға Өтінім;
- Қоршаған ортаны қорғау тарауы (ҚОҚТ);
- Шекті рұқсат етілген шығарындылар нормативі (ШРШН);
- Экологиялық бақылау бағдарламасы жобасы (ЭБЖ);
- Қалдықтарды басқару бағдарламасы жобасы (ҚББ);
- Табиғатты қорғау іс-шараларының жоспары жобасы (ТҚЖ);
- Жалпы түсіндірме жазба.

Жоғарыда көрсетілген құжаттарда қамтылған ақпараттар осы таныстырылымда қысқаша берілген.

ЖОБА ТУРАЛЫ ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

Әзірбайжан-Қазақстан Теңіз Кабельдік Жүйесі жобасында Каспий теңізінің түбі бойынша Сумгаит қаласынан (Әзірбайжан) Ақтау қаласына (Қазақстан) дейін оптикалық талшықты кабель тарту көзделген.

Бұл «Қазақтелеком» АҚ мен «Azertelecom Int» ЖШҚ бірлесіп орындайтын стратегиялық халықаралық жоба.

Жоба Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Әзірбайжан Республикасының Үкіметі арасындағы Қазақстан-Әзірбайжан бағыты бойынша Каспий теңізінің түбі арқылы талшықты-оптикалық байланыс желілерін бірлесіп салуға, иеленуге және пайдалануға жәрдемдесуді ұйымдастыру туралы келісімге (Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 17 мамырдағы № 295 қаулысымен бекітілген) сәйкес іске асырылады.

ЖОБА ЖӨНІНДЕГІ ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

Жобаның бастамашысы: Қазақстан Республикасының Жасанды интеллект және цифрлық даму министрлігі мен Әзірбайжан Цифрлық даму және ақпараттық технологиялар министрлігі.

Оператор «Қазақтелеком» АҚ мен "Azertelecom Int". ЖШҚ арасында құрылған «Caspilink BV» бірлескен кәсіпорны болып табылады.

Бас мердігер «HMN Technologies Co. Ltd.» компаниясы, Қазақстан Республикасындағы жобалаушы ұйым «Бителеком» Өнеркәсіп-құрылыстық телефон компаниясы» АҚ.

Трассаның ұзындығы 370 км. Қазақстан аумағындағы трассаның ұзындығы шамамен 184 км құрайды.

Кабельді төсеу (құрылыс жұмыстары) жұмыстары **2026 жылы іске асырылады деп жоспарлануда.**

Жобаны жүзеге асыру:

- деректерді берудің баламалы бағытын құруға;
- Қазақстанның интернет-арналарының өткізу қабілетін едәуір арттыруға;
- халықаралық байланыс желілерінің орнықтылығы мен сенімділігін арттыруға;
- қатысушы елдердің халықаралық ынтымақтастығын және транзиттік әлеуетін нығайтуға мұрсат береді;
- Сонымен қатар, цифрлық инфрақұрылымды дамытуға және Қазақстанның жаһандық ақпараттық кеңістікке ықпалдасуына септігін тигізеді.

Объектілер координаттары	
Құрылыстағы жер асты жағалау «құдымы»	Кабельді жағаға шығару нүктесі
43° 41.788' N, 51° 06.790' E	43° 41.650' N, 51° 06.612' E

ҚҰРЫЛЫС ЖҰМЫСТАРЫ. ТЕҢІЗ

Теңіз түбі арқылы талшықты-оптикалық кабельді жүргізу бойынша теңіздегі құрылыс жұмыстары кабельді төсеу кемесінің көмегімен жүзеге асырылады. Әзірбайжанның шекарасынан басталған учаскеде кабельді жүргізу су түбінің беткі қабаты арқылы іске асырылады.

Жағалауға дейінгі таяз суларда кабель оны қорғауға арналған беріктігі жоғары шойыннан жасалған қорғаныш корпусы арқылы жүргізіледі.

Жағалау аймағында кабельді тереңдету үшін көлденең бағытталған бұрғылау (траншеясыз әдіс) әдісі қолданылады.

5

ҚҰРЫЛЫС ЖҰМЫСТАРЫ. ҚҰРЛЫҚ

Құрлықтағы құрылыс жұмыстары кабельді топыраққа тереңдетумен және кабельдің теңіз бөлігін құрлықпен қауіпсіз қосуды қамтамасыз ететін жағалау құдығы арқылы ұйымдастырылатын болады. Құрылыста жұмыс істейтін персоналдар жақын маңдағы елді мекенде тұратын болады.

Жер асты жағалау құдығынан бастап жағаға шығу нүктесіне дейінгі трасса учаскесінде кабельге арналған траншеялар экскаваторды пайдалана отырып жүзеге асырылатын болады. Кабель траншеяға беріктігі жоғары шойыннан жасалған қорғаныш құбыры арқылы жүргізіледі. Кабель төсемінің тереңдігі 2 м. Құрлықтағы учаскенің ұзындығы 360 м.

Жағалау құдығының өлшемі 3,5*3*3 м жуық. Жағалау құдығына тұрақты жер бөлу ауданы небәрі 9 шаршы метрді құрайды.

Жұмыстар аяқталғаннан кейін учаске қалпына келтіріледі.

6

ОБЪКТІНІ ПАЙДАЛАНУ

□ Қоршаған ортаға әсер ету тек кабельді салу/төсеу кезеңінде ғана орын алуы мүмкін деп болжанады. Жағадағы барлық жұмыстар аяқталғаннан кейін оның аумағы қалпына келтіріледі. Теңіз түбі бойынша жүргізілген және құрлықта топыраққа тереңдетіліп енгізілетін оптикалық-талшықты кабельді пайдалану кезінде қоршаған ортаға еш әсері болмайды.

□ Кабельді пайдалану кезінде атмосфералық ауаға ластаушы заттардың шығарындылары, қоршаған ортаға ластаушы заттардың төгінділері, әсер етудің физикалық факторлары және қалдықтардың пайда болуы орын алмайды.

□ Аталған деректер талшықты-оптикалық кабельді пайдалану жөніндегі көзделіп отырған қызметті IV санаттағы объектілерге - қоршаған ортаға ең аз жағымсыз әсер ететін объектілерге жатқызуға мүмкіндік береді.

7

ТАБИҒИ ОРТАНЫҢ ҚЫСҚАША СИПАТТАМАСЫ. ТЕҢІЗ

2025 жылдың жазында жоба аумағында (теңіз және құрлық) табиғи ортаға фондық зерттеулер жүргізілді.

- Су ортасы мен су түбі шөгінділерінің ластануы тіркелген жоқ. Су түбі шөгінділерінде анықталған заттардың концентрациясының Орта Каспий үшін табиғи деңгейге сәйкестігі байқалды, бұл техногендік ластанудың әсерінің жоқтығын білдіреді.
- Ихтиофауна. Зерттеу ауданындағы балық қауымдастығының түрлік құрылымы өзгермелі. Жұмыс ауданында барлығы 20 балық түрі тіркелді.
- Құстар. ҚР Қызыл кітабына енгізілген құстардың сирек кездесетін және қорғалатын түрлері тек кездейсоқ ұшу кезінде және көші-қон кезеңінде ғана кездесуі мүмкін.
- Итбалықтар. Жоспарланған жұмыстар ауданында итбалықтардың жеке дарактары мен топтары маусымдық орын ауыстыру кезінде кездесуі мүмкін.

8

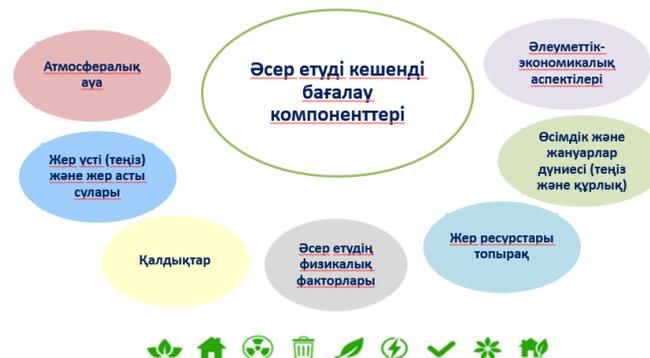
ТАБИҒИ ОРТАНЫҢ ҚЫСҚАША СИПАТТАМАСЫ. ҚҰРЛЫҚ

- Топырақтың құндылығы төмен және іс жүзінде ауыл шаруашылығында пайдалануға жарамсыз. Топырақтың ауыр металдардың жалпы түрлерімен және мұнай өнімдерімен ластануы орын алған жоқ.
- Құрлықтағы жұмыс учаскесіндегі табиғи мекендеу орындары қатты бузылу дәрежесімен сипатталады. Жалпы алғанда, жағалау аймағының фаунасын түрлік араландылыққа қатысты олардың саны аз және жұтаң деп сипаттауға болады.
- ҚР Қызыл кітабына енгізілген сирек кездесетін түрлер тіркелмеді. ҚР Қызыл кітабына енгізілген құстардың сирек кездесетін және қорғалатын түрлері тек кездейсоқ ұшу кезінде және көші-қон кезеңінде ғана кездесуі мүмкін.

9

ҚОҚ ТАРАУЫ. ҚОРШАҒАН ОРТАҒА ӘСЕР ЕТУДІ БАҒАЛАУ

10

ӘСЕР ЕТУДІ БАҒАЛАУ. ЭМИССИЯ НОРМАТИВТЕРІ АТМОСФЕРАЛЫҚ АУА

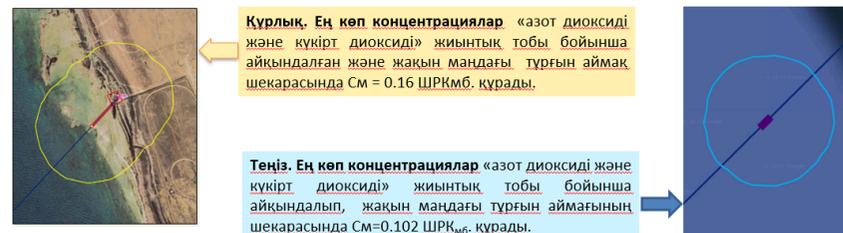
Жоспарланған жұмыстар атмосфералық ауаға ластаушы заттардың шығарындыларымен сүйемелденетін болады. Құрылыс жұмыстарын жүргізу кезінде атмосфералық ауаның сапасына ықтимал әсерін модельдеу орындалды және бағалау жүргізілді.

- Құрылыс кезіндегі шығарындылардың көздері: генераторлардың шығарынды құбырлары, инсинератордың түтін құбырлары, ЖКМ резервуарларының тыныс алу клапандары, жоспарлау жұмыстары, арнайы техника қозғалтқыштарының, автомобильдердің жұмысы және т.б. болып табылады.
- Қауіптіліктің 1-4-сыныптарына жататын 14 атаудағы ластаушы заттардың (ЛЗ) шығарындылары анықталды.
- Құрылыстың барлық кезеңінде шығарындылардың жиынтық көлемі 17,231 тоннаны құрайды және шекті Шекті рұқсат етілген шығарындылар нормативі (ШРШН) ретінде жобадағы шығарындылар нормативі ұсынылады.
- Шығарындылардың көлеміне негізгі үлес қосатындар: азот оксиді, көміртек оксиді, күкірт диоксиді және көмірсутектер.

11

ӘСЕР ЕТУДІ БАҒАЛАУ. АТМОСФЕРАЛЫҚ АУА

Құрылыс кезінде теңіздегі және құрлықтағы әсер ету бағытының максималды радиусы шамамен 550 метрді құрайды. Әсер ету бағытының ауданы – шамамен 1 км². Теңіздегі және құрлықтағы құрылыс жұмыстарынан ластаушы заттардың шығарындыларын модельдеу нәтижелері жақын маңдағы тұрғын аймақтың (Ақтау қаласы) шекарасында ластаушы заттардың ешқайсысы бойынша шекті рұқсат етілген концентрациядан асып кету анықталмағанын көрсетті. Пайдалану кезінде – ластаушы заттардың (ЛЗ) шығарындылары болмайды.

12

ӘСЕР ЕТУДІ БАҒАЛАУ. СУ РЕСУРСТАРЫ

- Кабельді төсеу кезіндегі жұмыс тәртібі су қорғау аймақтары мен белдеулеріндегі жұмыстар бойынша экологиялық талаптарға сәйкес келеді.
- Сумен жабдықтау көздері:
 - Каспий теңізі (кемелер мен көлденең бұрғылау үшін)
 - Бөтелкедегі су (персоналдар үшін).
- Су ресурстарына әсері су тұтыну және су бұру тұрғысынан бағаланды:

Құрылыс кезінде. Бөтелкедегі су арнайы тараптағы ұйымдармен шарт бойынша жеткізіледі. Су тұтыну көлемі: **212 565,5 м³/кезең** (бөтелкедегі суды қосқанда – 418,5 м³ (теңіз) және 67,0 м³ (құрлық)). Сарқынды суларды су қоймасына және/немесе жер бедеріне ағызу көзделмеген.

Теңіз суына әсер ету төменгі маңыздылық шегінде.

Сарқынды сулардың төгінділерінің болмауына байланысты ластаушы заттардың нормативтерін айқындау, жол берілетін төгінділердің нормативтерін әзірлеу қажеттілігі жоқ.

Пайдалану кезінде сумен жабдықтау қажет етілмейді. Қандай да бір операциялардың орын алмауына байланысты сарқынды сулар болмайды.

13

ҚАЛДЫҚТАРДЫҢ ЖИНАҚТАЛУ ЛИМИТТЕРІ

Өндіріс және тұтыну қалдықтарының түзілуі

- Құрылыс кезінде: Жоспарланған жұмыстарды жүргізу кезінде өндіріс және тұтыну қалдықтарының пайда болуы, жылына **224,316 тонна** деп күтілуде, оның ішінде:
 - қауіпті қалдықтар – **0,699 т** (майланған шүберектер, кокыс жағатын қондырғылардың күлі және т.б.).
 - қауіпті емес қалдықтар – **223,617 т** (бұрғылау шламы, құрылыс қалдықтары, қатты тұрмыстық қалдықтар, тағам қалдықтары, пластик қалдықтары және т.б.).

Қалдықтардың барлық түрлері одан әрі кәдеге жарату, залалсыздандыру немесе қайта өңдеу үшін тиісті лицензиясы бар, мамандандырылған ұйымдарға шарт негізінде берілетін болады.
- Пайдалану кезінде: өндіріс және тұтыну қалдықтары түзілмейді.

14

ТАБИҒИ ОРТАҒА ӘСЕР ЕТУДІ БАҒАЛАУ. ҚҰРЛЫҚ

Табиғи ортаның құрамдас бөліктеріне әсер ету тек құрылыс жұмыстары кезеңінде орын алуы мүмкін деп күтілуде.

- Геологиялық ортаға және жерасты суларына әсер ету құдықты салу және кабельді төсеу үшін траншея қазу кезінде жоғарғы деңгейжиектердің механикалық бұзылуы арқылы орын алуы мүмкін. Жұмыс аяқталғаннан кейін учаске қалпына келтіріледі. Әсер ету деңгейінің маңыздылығы төмен.
- Жер ресурстарына әсер ету - бұл құрылысқа жер бөлу. Жұмыс учаскесі ауыл шаруашылығы өндірісінде пайдаланылмайды, аңш жерлерінің құндылығы өте төмен. Жер бөлу қолданыстағы жер пайдалану жүйесіне елеулі теріс әсер етпейді.

- Құрлықтағы жануарлар дүниесі. Жоба аумағында сирек кездесетін және ҚР Қызыл кітабына енгізілген жануарлар мен өсімдіктер табылған жоқ. Жерге салынатын құдық жануарлардың/құстардың қоныс аудару жолында кедергі болмайды. Негізгі әсерлер-жұмыс істеп тұрған техника мен адамдардың болуынан туындаған «алаңдаушылық факторы» қысқа мерзімді сипатқа ие болады. Құрылыс жұмыстарын жүргізу биологиялық әрлүандылыққа әсер етпейді. Жағалау аумағының жануарлар дүниесіне әсері төмен деп бағаланады.

15

ТАБИҒИ ОРТАҒА ӘСЕР ЕТУДІ БАҒАЛАУ. ТЕҢІЗ

Құрылыс жұмыстары кезеңінде планктонға, бентосқа және ихтиофаунаға әсерлер болуы мүмкін:

- су түбінің және түп шөгінділерінің бұзылуы;
- лайланудың артуы;
- суды пайдалану;
- физикалық факторлар (шу, жарық).

Каспий итбалығы мен құстарына әсер ету жергілікті сипатта болады; әсері қысқа. Құбыр төсегіш кемеңің болуы көші-қон қозғалысы жолында елеулі кедергі болып табылмайды. Күтілетін әсерлер алаңдаушылық факторларынан (кемелердің, техника мен адамдардың болуы) және қозғалтқыштар мен құрылыс жұмыстарынан туындайтын шұға байланысты орын алады. Кабельді төсеу жұмыстары кезіндегі жануарлар дүниесіне күтілетін әсердің маңыздылығы – төмен.

Пайдалану кезінде теңіз түбі мен теңізді ластайтын жұмыстарды орындау жоспарда жоқ. Ешқандай әсер етулер орын алмайды.

16

ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРГЕ ӘСЕР ЕТУ

Құрал-жабдықтар мен техниканың шуы, діріл, электромагниттік сәулелену және жарықтандыру деңгейі нормативтерге сәйкес келеді. 1,6 км қашықтықта орналасқан, жақын маңдағы тұрғын аймаққа (Ақтау қаласы) физикалық факторлардың нормативтерінен (шу, діріл және т.б.) асып кетуі теріс әсер етпейді. Пайдалану кезінде объект шу, діріл және ластанушы заттар шығарындыларының көзі болып табылмайды. Санитариялық-эпидемиологиялық жағдайға болжамды әсер **елеусіз** деп бағаланады.

Құрылыс жұмыстары қысқа мерзімді, жұмыскерлердің саны шектеулі, табиғи ресурстарды алып қою және шаруашылық қызмет түрлерінің бұзылуына қатысты емес. Жергілікті халықтың әлеуметтік-экономикалық жағдайына өзгерістер күтілмейді. Жаппай жұмыс күшін тарту, халықты көшіру және жерді алып қою жоспарда жоқ. Объект халықтың денсаулығына теріс әсер етпейді және табиғи ресурстарға қол жеткізуді шектемейді. Туындауы мүмкін авариялық жағдайлардың ықтималдылығы өте төмен. Өңірлік табиғатты пайдалануға әсері шамалы деп бағаланады.

Ықтимал әсерлер болмашы деп бағаланады.

Авариялық жағдайлар қаупі өте төмен.

Әлеуметтік-экономикалық жағдайларға және санитариялық-эпидемиологиялық жағдайға **елеулі әсер ету күтілмейді.**

17

ТАБИҒАТТЫ ҚОРҒАУ ШАРАЛАРЫ

Жағымсыз әсерлерді азайтуға немесе жоюға мүмкіндік беретін табиғат қорғау шаралары ҚОҚ тарауында, Табиғат қорғау іс-шаралары жоспарында, ЖШН жобасында және Қалдықтарды басқару бағдарламасында (ҚББ) келтірілген. Бұл мынадай шаралар:

- ҚР табиғат қорғау заңнамасының талаптарын сақтау;
- Биоәруландылықты сақтау;
- Жұмыстарды арнайы бөлінген жерлерде орындау;
- Сарқынды сұларды төгуге жол бермеу;
- Қалдықтарды арнайы жабдықталған орындарда жинау, қалдықтарды уақытылы шығару;
- Бүлінген жер учаскелерін техникалық қалпына келтіру;
- Құрылыс техникасы мен теңіз көлігінің техникалық жай-күйін бақылауды жүзеге асыру;
- Белгілі бір бағыттар бойынша теңіз және жер үсті көлігінің қозғалысын ұйымдастыру;
- Барлық жұмыс түрлерін оңтайландыру. Жұмыс технологияларының сақталуына өндірістік бақылауды қамтамасыз ету;
- Өндірістік экологиялық бақылау мен мониторингті ұйымдастыру және жүргізу.

18

ӨНДІРІСТІК ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БАҚЫЛАУ/МОНИТОРИНГ

Өндірістік экологиялық бақылау/мониторинг бағдарламасының (ӨЭБ) жобасында құрылыс жұмыстары кезеңінде (кабельді төсеу) келесілер қарастырылған:

Атмосфералық ауа

Көздерде нормативтердің сақталуын бақылау есептеу әдісімен жүргізіледі. Кезеңділігі - құрылыс кезеңінде 1 рет. Жылжымалы көздердің шығарындыларын бақылау автокөліктің, техниканың техникалық байқаудан уақытылы өтуін бақылауға әкеледі.

Су ресурстары

Су шаруашылығы қызметін бақылау: тұтынылатын судың сапасы мен мөлшерін бақылау. Ауыз су мақсаттары үшін тиісті нормалар бойынша бетеледегі су пайдаланылатын болады. Сапаны бақылауды суды сататын кәсіпорын қамтамасыз етеді.

Қалдықтар

Қалдықтар жиналатын жерлерде:
 ✓ контейнерлер мен сыйымдылықтарды қоса алғанда, қалдықтар жиналатын жерлердің техникалық жай-күйіне;
 ✓ түрлері бойынша қалдықтардың бөлек жинақталуын сақтауға;
 ✓ қалдықтардың жинақталу мерзімдері мен санын сақтауға;
 ✓ қалдықтарды есепке алуды жүргізуге;
 ✓ жинақталған қалдықтарды мамандандырылған кәсіпорындарға шарт негізінде беру бойынша бақылау жүргізіледі.
 Кезеңділігі - құрылыс кезеңінде тұрақты.

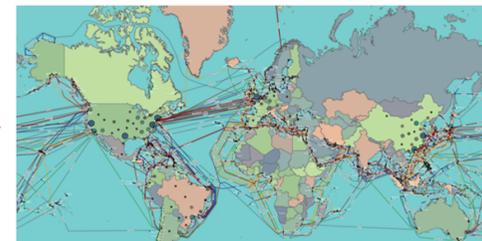
Жер асты сулары. Топырақ-өсімдік жамылғысы

Жағалау учаскесінде жер бөлу шегінде жер қазу және құрылыс жұмыстарын жүргізудің технологиялық процесінің сақталуын бақылау және жер бетінің жай-күйін қадағалау. Ластануды жою жөнінде шұғыл шаралар қабылдау үшін топырақ-өсімдік жамылғысына және жерасты суларына әсер етудің әлеуетті көздері болып табылатын ластанған учаскелерді көзбен шолып анықтау жүзеге асырылатын болады.

19

ШЕШІМДЕР

- Оптикалық-талшықты кабельді төсеу жобасы цифрлық инфрақұрылымды дамытуға және Қазақстанның жаһандық ақпараттық кеңістікке ықпалдасуына негіз болады.
- Жобада ағынды сулар мен қалдықтарды қауіпсіз басқару көзделген.
- Құрылыс кезінде қоршаған ортаға барлық анықталған әсерлердің - **маңыздылығы төмен**. Пайдалану кезінде - **әсер ету күтілмейді**.
- Жақын маңдағы елді мекендердің тұрғындарының денсаулығына теріс **әсер етпейді**.
- Барлық табиғат қорғау шараларын орындау арқылы жұмыстарды жүргізу орынды болып табылады және **экологиялық тұрғыдан рұқсат етіледі**.

Оптикалық-талшықты байланыс желілерін пайдаланудың әлемдік тәжірибесі қоршаған ортаға теріс әсерлердің төмен, жергілікті және қысқа мерзімді екенін де растайды. Биологиялық және химиялық инертті материалдарға және шағын көлемдегі байланысты кабельдердің физикалық тұрғыда болуы теңіз қоғамдастықтарының көші-қоны үшін кедергі болып табылмайды.

Дереккөздер:

¹UNEP-WCMC report «Submarine cables and marine biodiversity» — әсерлер мен басқару мүмкіндіктеріне шолулар (UNEP-WCMC)

²ICPC publications «Submarine Cable Protection and the Environment» — қоршаған орта жөніндегі толықтай ғайдалан. (International Cable Protection Committee)

³ICPC Study on Environmental Impact of Subsea Cable Recovery (2025) — Өлшемтеудің әсерін талдау. (SubTel Forum)

⁴UNEP/ICPC report 2009 «Submarine Cables and the Oceans – Connecting the World» — классикалық халықаралық ғылыми шолу. (ResearchGate)

20

**НАЗАР ҚОЙЫП
ТЫҢДАҒАҢДАРЫҢЫЗ ҮШІН
РАХМЕТ!**

24.12.2025 Ж. АҚТАУ ҚАЛАСЫНДА, ӨТКІЗІЛГЕН ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУДЫҢ БАЯНДАМАСЫ

Қайырлы күн, бүгінгі қоғамдық тыңдауға қатысушылар!

Осы қоғамдық тыңдау «Әзірбайжан-Қазақстан Теңіз Кабельдік Жүйесі» жобасы жұмыстарын жүргізуге әсерге экологиялық рұқсат алу мақсатында өткізіліп отыр.

Бұл қоғамдық тыңдау келесідей тәртіпте өткізіледі:

1. Жобалаушы компанияның өкілі қатысушыларды Таныстырылыммен таныстырады.
2. Сұрақтар мен жауаптар

1 Слайд. МҰҚАБА БЕТ

Қоғамдық тыңдау:

**«Әзірбайжан-Қазақстан Теңіз Кабельдік Жүйесі» жобасы.
Әсер етуге экологиялық рұқсат алу жөніндегі қоғамдық тыңдау.**

2 Слайд. ӘСЕР ЕТУГЕ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ РҰҚСАТ АЛУҒА АРНАЛҒАН ҚҰЖАТТАР

«Экологиялық рұқсаттар беру, қоршаған ортаға әсер ету туралы декларацияны ұсыну қағидаларын, әсер етуге экологиялық рұқсат бланкілерінің нысанын және оларды толтыру тәртібіне» (№319 Бұйрық, 2021 ж өзгерістермен) сәйкес, **Әсерлерге экологиялық рұқсат (ӨЭР)** алу үшін Сараптамаға келесідей құжаттар топтамасы дайындалып, ұсынылды:

- II санаттағы объектілердің әсерлеріне экологиялық рұқсат алуға Өтінім;
- Қоршаған ортаны қорғау тарауы (ҚОҚТ);
- Эмиссия нормативтері жобасы (ШРН);
- Экологиялық бақылау бағдарламасы жобасы (ЭББ);
- Қалдықтарды басқару бағдарламасы жобасы (ҚББ);
- Жалпы түсіндірме жазба.

Жоғарыда көрсетілген құжаттарда қамтылған ақпараттар осы таныстырылымда қысқаша берілген .

3 Слайд. ЖОБА ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

«Әзірбайжан-Қазақстан Теңіз Кабельдік Жүйесі» жобасында Каспий теңізінің түбі бойынша Сумгаит қаласынан (Әзірбайжан) Ақтау қаласына (Қазақстан) дейін оптикалық талшықты кабель тарту көзделген. Бұл «Қазақтелеком» АҚ мен «Azertelecom Int» ЖШҚ бірлесіп орындайтын стратегиялық халықаралық жоба.

Жоба Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Әзірбайжан Республикасының Үкіметі арасындағы Қазақстан-Әзірбайжан бағыты бойынша Каспий теңізінің түбі арқылы талшықты-оптикалық байланыс желілерін бірлесіп салуға, иеленуге және пайдалануға жәрдемдесуді ұйымдастыру туралы келісімге (Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 17 мамырдағы № 295 қаулысымен бекітілген) сәйкес іске асырылады.

Кабельді төсеу (құрылыс жұмыстары) жұмыстары **2026 жылдың бірінші жартысында** іске асырылады деп жоспарлануда.

4 СЛАЙД ЖОБА ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Жобаның бастамашысы: Қазақстан Республикасының Жасанды интеллект және цифрлық даму министрлігі мен мен Әзірбайжан Цифрлық даму және ақпараттық технологиялар министрлігі.

Оператор «Қазақтелеком» АҚ мен "Azertelecom Int.". ЖШҚ арасында құрылған «Caspilink BV» бірлескен кәсіпорны болып табылады.

Бас Мердігер «NMN Technologies Co. Ltd.» компаниясы, Қазақстан Республикасындағы жобалаушы ұйым «Бителеком» Өнеркәсіп-құрылыстық телефон компаниясы» АҚ.

Трассаның ұзындығы шамамен **370 км** құрайды. Қазақстан аумағында (Әзірбайжанмен шекарадан Ақтау қаласының жағалауындағы жерасты жағалау «құдығына» дейін) трассаның ұзындығы шамамен **184,4 км** болады.

Негізгі жұмыс учаскелерінің (объектілердің) координаттарын слайдтан көруге болады:

	Жер асты жағалау құдығы	Точка выхода кабеля на берег
Координаттары	43° 41.788'N, 51° 06.790'E	43°41.650' N, 51°06.612' E

Жобаны жүзеге асыру:

- деректерді берудің баламалы бағытын құруға;
- Қазақстанның интернет-арналарының өткізу қабілетін едәуір арттыруға;
- халықаралық байланыс желілерінің орнықтылығы мен сенімділігін арттыруға;
- қатысушы елдердің халықаралық ынтымақтастығын және транзиттік әлеуетін нығайтуға мүрсат береді.

Сонымен қатар, цифрлық инфрақұрылымды дамытуға және Қазақстанның жаһандық ақпараттық кеңістікке ықпалдасуына септігін тигізеді.

5 Слайд. ҚҰРЫЛЫС ЖҰМЫСТАРЫ. ТЕҢІЗ

Теңіз түбі арқылы талшықты-оптикалық кабельді жүргізу бойынша теңіздегі құрылыс жұмыстары кабельді төсеу кемесінің көмегімен жүзеге асырылады. Әзірбайжанның шекарасынан басталған учаскеде кабельді жүргізу **су түбінің беткі қабаты** арқылы іске асырылады.

Жағалау аймағындағы таяз суларда кабельді тереңдету үшін **көлденең бағытталған бұрғылау (КББ)** әдісі пайдаланылады - бұл коммуникацияларды төсеудің траншеясыз әдісі. [Учаскенің ұзындығы 1000 м, ұңғыма диаметрі шамамен 18 мм].

Жағалау аймағында және жағаға шығу орнында - кабельдер қорғауға арналған беріктігі жоғары шойыннан жасалған қорғаныш корпусы арқылы жүргізіледі..

6 Слайд. ҚҰРЫЛЫС ЖҰМЫСТАРЫ. ҚҰРЛЫҚ

Құрлықтағы құрылыс жұмыстары кабельді топыраққа тереңдетумен және кабельдің теңіз бөлігін құрлықпен қауіпсіз қосуды қамтамасыз ететін жағалау құдығы арқылы ұйымдастырылатын болады. Құрылыста жұмыс істейтін персоналдар жақын маңдағы елді мекенде тұратын болады.

Жер асты жағалау құдығынан бастап жағаға шығу нүктесіне дейінгі трасса учаскесінде кабельге арналған траншеялар экскаваторды пайдалана отырып жүзеге асырылатын болады. Кабель траншеяға беріктігі жоғары шойыннан жасалған қорғаныш құбыры арқылы жүргізіледі. Кабель төсемінің тереңдігі 2 м дейін. Құрлықтағы учаскенің ұзындығы 360 м [Траншеяның параметрлері: ені **5 м**, тереңдігі **2 м**, траншеяның ұзындығы **360 м** жуық.] Жағалау құдығының өлшемі **3,5*3*3 м** жуық.

Жағалау құдығына тұрақты жер бөлу ауданы **9 шаршы метрді** құрайды.

[Құрлықтағы құрылыс жұмыстарына арналған жер учаскесінің жалпы ауданы–1 га. жуық]

Жұмыстар аяқталғаннан кейін учаске қалпына келтіріледі.

7 Слайд. Объектіні пайдалану

- Қоршаған ортаға әсерлер тек **кабельді салу/төсеу кезеңінде** ғана орын алуы мүмін деп болжануда. Жағадағы барлық жұмыстар аяқталғаннан кейін оның аумағы бастапқы қалпына келтірілетін болады. Теңіз түбі бойынша жүргізілген және құрлықта топыраққа тереңдетіліп енгізілетін оптикалық-талшықты кабельді пайдалану кезінде қоршаған ортаға еш әсері болмайды.

- «Талшықты-оптикалық кабельді пайдалану» қызметінің түрі Экокодекстің 1, 2 және 3-қосымшаларында жоқ. Кабельді пайдалану кезінде атмосфералық ауаға ЛЗ шығарындылары, қоршаған ортаға ластаушы заттардың төгінділері, әсер етудің физикалық факторлары және қалдықтардың түзілуі орын алмайды.
- Аталған деректер талшықты-оптикалық кабельді пайдалану жөніндегі **көзделіп отырған қызметті IV санаттағы объектілерге - қоршаған ортаға ең аз жағымсыз әсер ететін объектілерге** жатқызуға мүмкіндік береді («Қоршаған ортаға жағымсыз әсер ететін объектінің санатын айқындау жөніндегі нұсқаулықтың» 13-тармағы) (№ 246 бұйрық).

8 Слайд. ТАБИҒИ ОРТАНЫҢ ҚЫСҚАША СИПАТТАМАСЫ. ТЕҢІЗ

2025 жылдың жазында жоба аумағында (теңіз және құрлық) табиғи ортаға фондық зерттеулер жүргізілді.

Теңіз суы. Су ортасы мен су түбі шөгінділерінің ластануы байқалмады. Су түбі шөгінділерінде анықталған заттардың концентрациясының Орта Каспий үшін табиғи деңгейге сәйкестігі байқалды, бұл техногендік ластанудың әсерінің жоқтығын білдіреді.

Ихтиофауна. Зерттеу ауданындағы балық қауымдастығының түрлік құрылымы өзгермелі. Жұмыс ауданында барлығы 20 балық түрі тіркелді.. Егер бұзаубас тұқымдас балықтардың өкілдері осы учаскеде тұрақты болатын болса, алайда нектондық ихтиофаунаның өкілдері осы ауданда, әдетте, көші-қон кезінде пайда болады.

Құстар. ҚР Қызыл кітабына енгізілген құстардың сирек кездесетін және қорғалатын түрлері тек кездейсоқ ұшу кезінде және көші-қон кезеңінде ғана кездесуі мүмкін.

Итбалықтар. Жоспарланған жұмыстар ауданында итбалықтардың жеке дарақтары мен топтары маусымдық орын ауыстыру кезінде кездесуі мүмкін.

9 СЛАЙД. ТАБИҒИ ОРТАНЫҢ ҚЫСҚАША СИПАТТАМАСЫ.ҚҰРЛЫҚ

Топырақтың құнарлығы төмен және іс жүзінде ауыл шаруашылығында пайдалануға жарамсыз. Топырақтың ауыр металдардың жалпы түрлерімен және мұнай өнімдерімен ластануы орын алған жоқ..

Құрлықтағы жұмыс учаскесіндегі табиғи мекендеу орындары қатты бұзылу дәрежесімен сипатталады. Жалпы алғанда, жағалау аймағының фаунасын түрлік әралуандылыққа қатысты олардың саны аз және жұтаң деп сипаттауға болады.

ҚР Қызыл кітабына енгізілген сирек кездесетін түрлер тіркелмеді. ҚР Қызыл кітабына енгізілген құстардың сирек кездесетін және қорғалатын түрлері тек кездейсоқ ұшу кезінде және көші-қон кезеңінде ғана кездесуі мүмкін.

10 Слайд. ҚОҚТ. ҚОРШАҒАН ОРТАҒА ӘСЕРДІ БАҒАЛАУ

Қоршаған ортаны қорғау тарауында қоршаған ортаның қазіргі жай-күйі бойынша толықтай ақпарат, жоспарланатын қызметтің табиғи орта компоненттеріне (атмосфералық ауа, топырақ-өсімдік жамылғысы, теңіз биотасы және т.б.) ықтимал әсерін кешенді бағалаудың негіздемесі мен нәтижелері келтірілген. Сондай-ақ халықтың денсаулығын қоса алғандағы, әлеуметтік-экономикалық аспектілерге әсерді бағалау жүргізілді.

Бұл слайдта әсерді кешенді бағалаудың көлемінің сызбасы көрсетілген.

11 СЛАЙД. Атмосфералық ауа

Жоспарланған жұмыстар атмосфералық ауаға ластаушы заттардың шығарындыларымен сүйемелденетін болады. Құрылыс жұмыстарын жүргізу кезінде атмосфералық ауаның сапасына ықтимал әсерін модельдеу орындалды және бағалау жүргізілді.

Шығарындылардың негізгі көздері: генераторлардың шығарынды құбырлары, инсинератордың түтін құбырлары, ЖЖМ резервуарларының тыныс алу клапандары, құрылыс техникасы мен кемелерінің қозғалтқыштары, құрылыс материалдарын түсірумен және орнын ауыстырумен байланысты жерге қатысты жұмыстарды жүргізу кезіндегі шаң, құрылыс алаңы бойынша

арнайы техниканы ауыстыру кезіндегі шаң, ЖЖМ беру жүйесінің тығыз еместігі болып табылады.

Атмосфералық ауаға қауіптіліктің 1-4-сыныптарына жататын 14 атаудағы ластаушы заттар түсетін болады (қауіптілік сыныптары қолданыстағы санитариялық-гигиеналық нормативтерге сәйкес келеді). 5 (бес) ластаушы заттардың қосындылаушы әсері бар және қосындылардың 4 тобын қалыптастырады.

Жүргізілген есептеулердің нәтижелері бойынша жұмыстарды орындаудың барлық кезеңінде стационарлық көздерден ластаушы заттардың шығарындыларының жиынтық көлемі 17,231 тоннаны құрайды. Бұл көрсеткіш жабдықтың сипаттамаларын, жұмыс жүргізу ұзақтығын және көздердің жұмыс режимін ескере отырып дайындалған. Шығарындылардың есептік көлемі жол берілетін шығарындылар нормативтерінің (ЖШН) жобасында көрсетілген және қолданыстағы экологиялық заңнаманың талаптарына сәйкес келеді. Көрсетілген көлемді қарастырылып отырған жұмыс кезеңі үшін рұқсат етілген шығарындылар нормативі ретінде алу ұсынылады.

Құрылыс кезінде шығарындылар көлеміне азот оксиді, көміртек оксиді, күкірт диоксиді және көмірсутектер шығарындылары негізгі үлес қосатын болады. Жоспарланған жұмыстардан шығарындылардың жалпы көлеміне осы ластаушы заттардың үлесі 94.3% -ды құрайды. Басқа заттардың көлемі жиынтығында 5.7% -дан аспайды.

12 СЛАЙД. Атмосфералық ауа

Құрлық. Атмосфералық ауаға әсерді бағалау мақсатында Каспий теңізі акваториясы мен құрлықта кабель төсеу бойынша жұмыстарды жүргізуді ескеретін сценарийлер бойынша атмосфералық ауаның ластану деңгейін модельдеу жүргізілді. Ластаушы заттардың жер үстінде шоғырлануының алынған шамаларына талдау жүргізілді.

Бұл слайдта құрлықта кабель тарту жұмыстарын жүргізу кезінде атмосфералық ауаға әсер ету бағытының шекарасы көрсетілген.

Атмосферадағы ластаушы заттардың таралуын есептеу шығарындыларда бар барлық ластаушы заттар мен жиынтық топтары бойынша, сондай-ақ құрлықтағы жұмыстар кезінде іске қосылған жабдықтар мен арнайы техниканың ең жоғары жүктемесі мен бір мезгілділігін ескере отырып жүргізілді.

Атмосфералық ауаға әсерді бағалау шамамен 1.6 км қашықтықта орналасқан қарастырылып отырған алаңның оңтүстігіне қарай. Ақтау қаласына дейінгі **ең жақын елді мекен аймағы бойынша** жүргізілді. Ластаушы заттардың таралуын есептеу нәтижелерін талдау жақын маңдағы тұрғын аймақтың шекарасында ластаушы заттардың ешқайсысы бойынша шекті **рұқсат етілген шоғырланудың артуы** анықталмағандығын көрсетті.

Ең көп шоғырланулар «азот диоксиді және күкірт диоксиді» жиынтық тобы бойынша байқалды. **Ақтау қаласының шекарасындағы ең көп шоғырлану 0,16 ШЖК құрады.**

Шығарындыларға негізгі үлесті Көлденең Бағыттағы Бұрғылау қондырғысының дизель генераторы және бұрғылау жұмыстарын жүргізу кезінде іске қосылатын қосалқы генератор қосады.

Құрлықта жоспарланған жұмыстарды жүргізу кезінде әсер ету бағытының максималды радиусы шығарындылардың негізгі құрамдауыштарынан **550 метрді** құрайды. Әсер ету бағытының ауданы шамамен **1.12 км²**.

Теңіз. Слайдта теңіз акваториясында кабель тарту жұмыстарын жүргізу кезінде атмосфералық ауаға әсер ету бағытының шекарасы көрсетілген.

Атмосферадағы ластаушы заттардың таралуын есептеу шығарындыларда бар барлық ластаушы заттар мен жиынтық топтары бойынша, сондай-ақ теңіз акваториясындағы жұмыстарға тартылған кабель тартатын кемеде орналасқан жабдықтар мен қосалқы кемелердің қозғалтқыштары жұмысының ең жоғары жүктемесі мен бір мезгілділігін ескере отырып жүргізілді.

Ластаушы заттардың таралуын есептеу нәтижелерін талдау жақын маңдағы тұрғын аймақтың (Ақтау қаласы) шекарасында ластаушы заттардың бірде-бірі бойынша **шексіз жол берілетін шоғырланудың артуы** анықталмағандығын көрсетті.

Барлық ластаушы заттардың, сондай-ақ қосындылау әсері бар заттар топтарының ең көп шоғырлануы «азот диоксиді және күкірт диоксиді» қосындыларының тобы бойынша байқалды

және тұрғын аймағының шекарасында 0.102 ШРК [$C_m=0.102$ ШРК] құрады.

Шығарындыларға негізгі үлесті қосалқы кемелердің қозғалтқыштары және кабель тартушы кемеде іске қосылған дизель генераторлары қосады.

Теңіз акваториясында жұмыстар жүргізу кезінде іске қосылған көздерден әсер ету бағытының ең жоғары радиусы шамамен 560 метрді құрайды. Әсер ету бағытының ауданы шамамен **1 км²**.

13 Слайд. Су ресурстары

- ❑ Кабельді төсеу кезіндегі жұмыс тәртібі су қорғау аймақтары мен белдеулеріндегі жұмыстар бойынша экологиялық талаптарға сәйкес келеді.
- ❑ Сумен жабдықтау көздері: Каспий теңізі (кемелер үшін) және бөтелкедегі су (персоналдар үшін).
- ❑ Су ресурстарына әсері су тұтыну және су бұру тұрғысынан бағаланды:

Құрылыс кезінде. Құрылыс персоналы үшін суды тұтыну бөтелкедегі суды жеткізетін ұйымдармен шарттар арқылы жоспарланады. Кемелерде су: кеме қозғалтқыштарын салқындатуға, кабельді төсеу кемесін балласттауға пайдаланылады. Сондай-ақ теңіз суы көлденең ұңғыманы бұрғылау кезінде пайдаланылады. Су тұтыну көлемі: 212 565,5 м³/кезең (бөтелкедегі суды қосқанда – 418,5 м³ (теңіз) және 67,0 м³ (құрлық). Сарқынды суларды су қоймасына және/немесе жер бедеріне ағызу көзделмеген.

Табиғат қорғау іс-шаралары сақталған жағдайда құрылыс жұмыстары кезеңінде теңіз суларына әсер ету төменгі маңыздылық шегінде деп күтілуде.

Сарқынды сулардың төгінділерінің болмауына байланысты ластаушы заттардың нормативтерін айқындау, жол берілетін төгінділердің нормативтерін әзірлеу негізсіз болып табылады.

Сарқынды суларды су қоймасына және/немесе жер бедеріне ағызудың болмауына байланысты ластаушы заттардың нормативтерін айқындау, жол берілетін ағызу нормативтерін әзірлеу және тиісінше сарқынды суларды ағызу үшін әсер етуге экологиялық рұқсат алу негізсіз болып табылады.

Пайдалану кезінде. Пайдалану кезінде сумен жабдықтау қажет етілмейді. Қандай да бір операциялардың орын алмауына байланысты сарқынды сулар болмайды.

14 Слайд. Қалдықтардың жинақталу лимиттері

Өндіріс және тұтыну қалдықтарының түзілуі

- ❑ **Құрылыс кезінде:** Құрылыс кезінде: Жоспарланған жұмыстарды жүргізу кезінде өндіріс және тұтыну қалдықтарының пайда болуы, жылына (2026 ж) 224,316 тонна деп күтілуде, оның ішінде - қауіпті қалдықтар – 0,699 т, оның ішінде: майланған шүберектер – 0,343 т, қоқыс жағатын қондырғылардың күлі – 0,353 т, медициналық қалдықтар – 0,003 т.
 - ❑ - қауіпті емес қалдықтар – 223,617 т, оның ішінде: бұрғылау шламы – 213,646 т, құрылыс қалдықтары – 3,430 т, қатты тұрмыстық қалдықтар – 3,971 т/жылына, тағам қалдықтары – 1,674 т, пластик қалдықтары – 0,821 т, арнаулы киім қалдықтары – 0,075 т.
- Қалдықтардың барлық түрлері одан әрі кәдеге жарату, залалсыздандыру немесе қайта өңдеу үшін тиісті лицензиясы бар мамандандырылған ұйымдарға шарт негізінде берілетін болады.
- ❑ **Пайдалану кезінде:** өндіріс және тұтыну қалдықтары түзілмейді.

15 Слайд. Әсер ету. Құрлық

Табиғи ортаның құрамдас бөліктеріне әсер ету құрылыс кезеңінде ғана күтілуде. Біқтимал әсер етудің мынадай түрлері анықталды:

- ❑ **Геологиялық ортаға және жерасты суларына** әсер ету жағалау құдығын салу және кабельді төсеу үшін траншея қазу кезінде жоғарғы деңгейжиектердің механикалық бұзылуы арқылы орын алуы мүмкін. Жұмыс аяқталғаннан кейін учаске қалпына келтіріледі. Әсері төмен маңыздылықта.

- Жер ресурстарына әсер ету құрылысқа жер бөлуден тұрады. Жұмыс учаскесі ауыл шаруашылығы өндірісінде пайдаланылмайды, жердің агроөндірістік құндылығы өте төмен, Жер бөлу қолданыстағы жер пайдалану жүйесіне елеулі теріс әсер етпейді.
- Құрылыстағы жануарлар дүниесі.** Жоба аумағында сирек кездесетін және ҚР Қызыл кітабына енгізілген жануарлар мен өсімдіктер табылған жоқ. Жерге салынатын құдық жануарлардың/құстардың қоныс аудару жолында кедергі болмайды.

Негізгі әсерлер-жұмыс істеп тұрған техника мен адамдардың болуынан туындаған «алаңдаушылық факторы» қысқа мерзімді сипатқа ие болады.

Жұмыстарды жүргізу Маңғыстау облысының жағалау аумағының биологиялық әралуандылығына әсер етпейді. Жағалау аумағының жануарлар дүниесіне әсері төмен деп бағаланады..

16 Слайд. Әсер ету Теңіз.

Кабельді төсеу жұмыстарын жүргізу кезінде каспий итбалығы мен құстарына әсер ету жергілікті сипатта болады; әсері қысқа. Құбыр төсегіш кемелің болуы көші-қон қозғалысы жолында елеулі кедергі болып табылмайды. Күтілетін әсерлер алаңдаушылық факторларына (кемелердің, техника мен адамдардың болуы) және қозғалтқыштар мен құрылыс жұмыстарынан туындайтын шуға байланысты орын алады.

Кабельді төсеу жұмыстары кезіндегі жануарлар дүниесіне күтілетін әсердің маңыздылығы- төмен

Планктонға, бентосқа және ихтиофаунаға әсер оптикалық талшықты кабельді төсеу бойынша құрылыс жұмыстары кезеңінде болуы мүмкін. Бұл - кеме қозғалтқыштарын салқындату үшін су тұтыну, КББ шахтасының түп бетіне шығатын жеріндегі түптік шөгінділердің бұзылуы, бұл ретте жоғары лайлану бұлтының пайда болуы.

Құрылыс жұмыстары кезеңінде планктонға, бентосқа және ихтиофаунаға әсерлер:

- су түбінің және түп шөгінділерінің бұзылуы;
- лайланудың артуы;
- су алу;
- физикалық факторлар (шу, жарық).

ҚОҚ бөлімінде ҚР заңнамасының талаптарына сәйкес, балық ресурстары мен басқа да су жануарларына ықтимал залалды (зиянды) бағалау жүргізілді және өтемақы іс-шаралары ұсынылды. Құрылыс жұмыстарынан орын алуы мүмкін залал (зиян) үшін өтемақылық зиянның мөлшері шамамен 2,8 млн. теңгені құрайды. Белгілі бір зиянды өтеу уәкілетті органның ведомствосымен жасалған шарт негізінде немесе балық шаруашылығы су айдындарына балық өсіру материалдарын шығаруды, уылдырық шашу орындарын қалпына келтіруді және су объектілерін балық шаруашылығына мелиорациялауды көздейтін іс-шараларды орындау түрінде немесе уәкілетті органның нұсқауы бойынша өзге іс-шараларды өткізу түрінде жүзеге асырылатын болады.

Пайдалану кезінде теңіз түбін бұзатын және теңізді ластайтын жұмыстарды жүзеге асыру жоспарланбайды (ықтимал жөндеуден басқа). Демек, әсер ету күтілмейді.

17 Слайд. Әлеуметтік-экономикалық аспектілер.

- Жұмыстар санитарлық нормалар мен еңбекті қорғау талаптарын сақтай отырып орындалады. Шу, діріл, электромагниттік сәулелену және жарықтандыру деңгейлері бар жабдықтарды пайдалану МемСТ, СанЕ, ҚНЖЕ белгіленген нормаларға сәйкес келеді. 1,6 км қашықтықта (Ақтау қаласы) орналасқан жақын маңдағы тұрғын аймаққа физикалық факторлардың (шу, діріл, электромагниттік сәулелену, жарықтандыру және иондаушы сәулелену) нормативтерінің артуына байланысты теріс әсер етпейді. Пайдалану процесінде объект шу, діріл және ластаушы заттар шығарындыларының көзі болып табылмайды. Санитариялық-эпидемиологиялық жағдайға болжамды әсер елеусіз деп бағаланады.
- Құрылыс жұмыстары қысқа мерзімді сипатқа ие, жұмыскерлер саны шектеулі және табиғи ресурстарды алып қоюмен немесе қолданыстағы шаруашылық қызмет

түрлерінің бұзылуымен байланысты емес. Жобаны іске асыру кезінде жергілікті халықтың әлеуметтік-экономикалық жағдайының өзгеруі күтілмейді. Жаппай жұмыс күшін тарту, жаппай көшіру немесе жерді алып қою көзделмейді. Объект халықтың денсаулығына теріс әсер етпейді және табиғи ресурстарға қол жеткізуді шектемейді. Үлгілі авариялық жағдайлардың халық үшін елеулі салдары жоқ, үлгілімалдылығы өте төмен . Өңірлік табиғат пайдалануға әсері шамалы деп бағаланады.

- Ашықтықты қамтамасыз ету және халықтың пікірін ескеру үшін жоба қоғамдық тыңдаулар рәсімінен өтеді. Объектіні іске асыру қосымша әлеуметтік тәуекелдерге әкеп соқтырмайды. Қажет болған жағдайда халықты жұмыс барысымен және объектіні пайдалану нәтижелері туралы хабардар ету көзделген.

Үлгілі әсерлер болмашы деп бағаланады. Авариялық жағдайлар қаупі өте төмен. Әлеуметтік-экономикалық жағдайларға және санитариялық-эпидемиологиялық жағдайға елеулі әсер ету күтілмейді.

18 Слайд. Табиғатты қорғау шаралары

Жағымсыз әсерлерді азайтуға немесе жоюға мүмкіндік беретін табиғат қорғау шаралары ҚОҚ тарауында, Табиғат қорғау іс-шаралары жоспарында, ЖШН жобасында және Қалдықтарды басқару бағдарламасында (ҚББ) келтірілген. Бұл мынадай шаралар:

- ҚР табиғат қорғау заңнамасының талаптарын сақтау;
- Биоәруандылықты сақтау;
- Жұмыстарды арнайы бөлінген жерлерде орындау;
- Қалдық суларды төгуге жол бермеу;
- Қалдықтарды арнайы жабдықталған орындарда жинау, қалдықтарды уақытылы шығару.;
- Жұмыс жүргізу кезінде бүлінген жер учаскелерін техникалық қалпына келтіру;
- Құрылыс техникасы мен теңіз көлігінің техникалық жай-күйін бақылауды жүзеге асыру;
- Белгілі бір бағыттар бойынша теңіз және жер үсті көлігінің қозғалысын ұйымдастыру;
- Барлық жұмыс түрлерін жоспарланған мерзімде орындауға мүмкіндік беретін оңтайландырулар. Жұмыс технологияларының сақталуына өндірістік бақылауды қамтамасыз ету;
- Жоспарланған көлемде өндірістік экологиялық бақылау мен мониторингті ұйымдастыру және жүргізу.
- Келтірілген зиянды өтеу. Балық ресурстарына келтірілген зиянды өтеу уәкілетті органның ведомствосымен жасалған шарт негізінде балық шаруашылығы су айдындарына балық отырғызу материалдарын шығаруды, уылдырық шашу орындарын қалпына келтіруді және су объектілерін балық шаруашылығы мелиорациялауды көздейтін іс-шараларды орындау жолымен жүзеге асырылатын болады.

19 Слайд.

Өндірістік экологиялық бақылау/мониторинг бағдарламасының (ӨЭБ) жобасында құрылыс жұмыстары (кабель төсеу) кезеңінде атмосфералық ауа мен су ресурстары сапасының мониторингі, қалдықтардың пайда болуын бақылау, жерасты суларының және топырақ-өсімдік жамылғысының ластануын бақылау осы слайдта ұсынылған әдістермен көзделген:

Атмосфералық ауа	Су ресурстары	Қалдықтар	Жер асты сулары. Топырақ-өсімдік жамылғысы
<p>Көздерде жол берілетін шығарындылар нормативтерінің сақталуын бақылау есептеу әдісімен жүргізіледі. Кезеңділігі - құрылыс кезеңінде 1 рет.</p> <p>Жылжымалы көздердің шығарындыларын бақылау автокөліктің техникалық байқаудан уақытылы өтуін бақылауға, құрылыс техникасы, шығарындылардың жалпы көлемін анықтау (тонна/жылына) отын шығыны бойынша есептеу әдісімен орындалады.</p>	<p>Су шаруашылығы қызметін бақылау: тұтынылатын судың сапасы мен мөлшерін бақылау. Ауыз су мақсаттары үшін тиісті нормалар бойынша бөтелкедегі су пайдаланылатын болады. Сапаны бақылауды суды сататын кәсіпорын қамтамасыз етеді.</p>	<p>Қалдықтар жиналатын жерлерде: - контейнерлер мен сыйымдылықтарды қоса алғанда, қалдықтар жиналатын жерлердің техникалық жай-күйіне; - түрлері бойынша қалдықтардың бөлек жинақталуын сақтауға; - қалдықтардың жинақталу мерзімдері мен санын сақтауға; - қалдықтарды есепке алуды жүргізуге; - жинақталған қалдықтарды мамандандырылған кәсіпорындарға шарт негізінде беру бойынша бақылау жүргізіледі.</p> <p>Кезеңділігі - құрылыс кезеңінде тұрақты.</p>	<p>Жағалау учаскесінде жер бөлу шегінде жер қазу және құрылыс жұмыстарын жүргізудің технологиялық процесінің сақталуын бақылау және жер бетінің жай-күйін қадағалау. Ластануды жою жөнінде шұғыл шаралар қабылдау үшін топырақ-өсімдік жамылғысына және жерасты суларына әсер етудің әлеуетті көздері болып табылатын ластанған учаскелерді көзбен шолып анықтау жүзеге асырылатын болады..</p>

20 Слайд

- ❑ Оптикалық-талшықты кабельді төсеу жобасы цифрлық инфрақұрылымды дамытуға және Қазақстанның жаһандық ақпараттық кеңістікке ықпалдасуына негіз болады.
- ❑ Жобада ағынды сулар мен қалдықтарды қауіпсіз басқару көзделген.
- ❑ Құрылыс кезінде қоршаған ортаға барлық анықталған әсерлердің - маңыздылығы төмен. Пайдалану кезінде - әсер ету күтілмейді.
- ❑ Жақын маңдағы елді мекендердің тұрғындарының денсаулығына теріс әсер етпейді.
- ❑ Барлық табиғат қорғау шараларын орындау арқылы жұмыстарды жүргізу орынды болып табылады және экологиялық тұрғыдан рұқсат етіледі.

Байланыстың оптикалық-талшықты желілерін пайдаланудың әлемдік тәжірибесі құрылыс кезеңінде қоршаған ортаға теріс әсерлердің төмен, жергілікті және қысқа мерзімді екенін растайды.

21 Слайд

НАЗАР ҚОЙЫП ТЫҢДАҒАҢДАРЫҢЫЗ ҮШІН РАҚМЕТ!